

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1961.

27 JUNI 1961.

WETSONTWERP

waarbij het houden van de algemene volks-,
nijverheids- en handelstelling in 1961 wordt
voorgeschreven.

VERSLAG

NAMENS DE
COMMISSIE VOOR DE ECONOMISCHE ZAKEN
EN DE ENERGIE ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT DOOR DE HEER VAN ACKER, F.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft in haar vergadering van 21 juni
voornoemd ontwerp besproken. De Minister van Econo-
mische Zaken en Energie wijst erop dat de Regering een
algemene volkstelling wenst te doen plaats grijpen zonder
dat er een enkele vraag in verband met het taalgebruik
wordt gesteld. Te dien einde zullen in de ééntalige lands-
gebieden ééntalige formulieren worden verstrekt, terwijl
tweetalige formulieren zullen worden uitgereikt in de
19 gemeenten van de Brusselse agglomeratie alsmede in de
gemeenten met beschermde minderheden. De bedoeling is
aan de telling de vorm te geven van een akte van de Over-
heid. De beëdigde agenten-tellers zullen ondervragen, de
formulieren invullen en ze zelf ondertekenen.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Destenay.

A. — Leden : de heren Blanckaert, Bode, Claeys, Décarpentrie,
De Staercke, Dupont, le Hodey, Pêtre, Vandamme (F.), Van Hamme,
Verhenne. — Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Detiège, Henry, Hurez,
Lamers, Major, Pague (Simon), Toubeau, Van Acker (F.),
Van Winghe. — Van der Schueren, Van Offelen.

B. — Plaatsvervangers : de heren Charpentier, Beckman, Gillès de
Péligny, Robyns, Scheyven, Tindemans. — Castel, Deconinck (J.),
Gelders, Glinne, Harmegnies. — De Clercq.

Zie :

78 (B.Z. 1961) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1961.

27 JUIN 1961.

PROJET DE LOI

prescrivant l'exécution en 1961 des recensements
généraux de la population, de l'industrie et du
commerce.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DES AFFAIRES ECONOMIQUES
ET DE L'ENERGIE ⁽¹⁾,
PAR M. VAN ACKER, F.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a, en sa séance du 21 juin, examiné
le projet en question. Le Ministre des Affaires Economiques
et de l'Energie a souligné que le Gouvernement compte
organiser un recensement général de la population sans
qu'aucune question relative à l'emploi des langues ne soit
posée. A cette fin, il sera délivré des formulaires unilingues
dans les régions unilingues du pays, tandis que des formu-
laires bilingues seront délivrés dans les 19 communes de
l'agglomération bruxelloise, ainsi que dans les communes
à minorités protégées. On entend donner au recensement la
forme d'un acte de l'Autorité. Les recenseurs assermentés
interrogeront, rempliront et signeront eux-mêmes les formu-
laires.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Destenay.

A. — Membres : MM. Blanckaert, Bode, Claeys, Décarpentrie,
De Staercke, Dupont, le Hodey, Pêtre, Vandamme (F.), Van Hamme,
Verhenne. — Mme Copée-Gerbinet, MM. Detiège, Henry, Hurez,
Lamers, Major, Pague (Simon), Toubeau, Van Acker (F.),
Van Winghe. — Van der Schueren, Van Offelen.

B. — Suppléants : MM. Charpentier, Beckman, Gillès de
Péligny, Robyns, Scheyven, Tindemans. — Castel, Deconinck (J.),
Gelders, Glinne, Harmegnies. — De Clercq.

Voir :

78 (S.E. 1961) :

— N° 1 : Projet de loi.

De opmerking werd gemaakt dat in het Noorden en ook in het Zuiden van het land inwoners zijn die een andere taal dan die van de streek spreken. Het ééntalig karakter van de formulieren schijnt dus in strijd te zijn met artikel 23 van de Grondwet dat de vrijheid van taalgebruik waarborgt. Hierop wordt aangevoerd dat het principe van de ééntaligheid algemeen is.

Door een lid wordt beweerd dat artikel 3 de onwettelijkheid bekrachtigt die sedert 1960 bestaat. De Minister weerlegt deze bewering met erop te wijzen dat het de wetgever van 1961 vrij staat een wet van 1932 te wijzigen en een beschikking te treffen dat bij een volgende volkstelling geen talentelling zal gehouden worden. De Regering verbindt er zich toe vóór het einde van het jaar een voorstel uit te werken met het oog op de regeling van het taalvraagstuk. Het is evenwel niet mogelijk de volks- en economische telling te verdagen gezien bepaalde statistische gegevens onontbeerlijk zijn daar de huidige cijfers reeds 13 jaar oud zijn.

Een ander lid wenst de Regering geluk met het indienen van dit wetsontwerp dat zal toelaten over de nodige statistieken te beschikken die onontbeerlijk zijn voor het opmaken van een degelijk programmatieplan. Hij vindt het normaal dat voor de toekomst de economische telling zou gescheiden blijven van het taalvraagstuk dat een hoofdzakelijk sentimenteel karakter draagt.

Op de vraag van een lid of een wettekst wel noodzakelijk is, wordt door de Minister geantwoord dat zulks vereist is wegens de wet van 25 mei 1880 die voorziet dat de telling zal plaatsgrijpen op een datum overeenkomende met een tientalig jaar. Door de Regering wordt een amendement ingediend om de kwestie van de voorgeschreven telkaarten te verduidelijken. Dit amendement waarvan de tekst hierna voorkomt maakt artikel 4 van het wetsontwerp uit.

Na een tussenkomst van enkele leden wordt door de Minister gepreciseerd dat wat de Brusselse agglomeratie betreft tweetalige formulieren recto-verso zullen worden gebruikt derwijze aan de getelden de vrije keus van de taal te laten. In de ééntalige gewesten zullen de agententellers de taal van de streek gebruiken en zullen een voldoende kennis van de andere landstaal moeten hebben.

Verder stipt de Minister aan dat ongeveer acht maanden zullen nodig zijn om de door de telling ingewonnen gegevens kenbaar te maken maar dat hij zich zal inspannen om deze termijn in de mate van het mogelijke in te korten.

Door sommige leden wordt verder nog het probleem van de taalgrens opgeworpen alsmede het gebruik van de tweetalige formulieren in de Brusselse agglomeratie. Ten einde te vermijden dat achteraf zekere statistieken zouden worden gemaakt van de keuze der taal, ware het niet verkieslijk iedere vraag zelf tweetalig te stellen? De Minister is van oordeel dat zulks kan onderzocht worden.

In verband met de opmerking van de Raad van State aangaande het tijdstip van uitwerking der telling van 1961, meent de Minister dat aan deze uitwerking geen terugwerkende kracht dient verleend. Inderdaad, de gegevens voortvloeiend uit een telling van 1961 beantwoorden niet noodzakelijk aan die van 1960, zodat de terugwerkende kracht niet gerechtvaardigd zou zijn.

Een ander lid is van mening dat de afschaffing van de talentelling zou moeten uitgesteld worden totdat de nodige waarborgen verkregen zijn door het indienen van een wetsontwerp tot regeling van het taalvraagstuk.

Meerdere leden zijn evenwel van oordeel dat een definitieve oplossing van het probleem noodzakelijk is en bevestigen hun vertrouwen in de Minister.

On a fait observer que non seulement dans le Nord, mais aussi dans le Sud du pays il y a des habitants qui parlent une autre langue que celle de la région. Le caractère unilingue des formulaires semble donc contraire à l'article 23 de la Constitution qui garantit le libre emploi des langues. Il est répondu que le principe de l'unilinguisme est général.

Un membre de la Commission prétend que l'article 3 consacre l'illégalité existant depuis 1960. Le Ministre réfute cette assertion en soulignant que le législateur de 1961 peut modifier une loi de 1932 et prévoir qu'un prochain recensement de la population ne comportera pas de recensement linguistique. Le Gouvernement s'engage à élaborer, avant la fin de l'année, un projet en vue de régler le problème des langues. Toutefois, il n'est pas possible d'ajourner davantage le recensement de la population et le recensement économique étant donné que certains éléments statistiques sont indispensables, les chiffres actuels datant d'il y a 13 ans déjà.

Un autre membre félicite le Gouvernement du dépôt de ce projet qui permettra de disposer des statistiques nécessaires à l'établissement d'un plan efficace de programmation. Il estime normal qu'à l'avenir le recensement économique soit dissocié du problème des langues qui est essentiellement sentimental.

Un membre ayant demandé si un texte de loi, est nécessaire le Ministre répond que ceci résulte de la loi du 25 mai 1880 laquelle prévoit que le recensement aura lieu au cours d'une année à millésime décimal. Le Gouvernement présente un amendement en vue de préciser la question des fiches prévues. Cet amendement, dont le texte figure ci-après, constitue l'article 4 du projet de loi.

Après l'intervention de quelques membres, le Ministre précise qu'en ce qui concerne l'agglomération bruxelloise, il sera fait usage de formulaires bilingues recto-verso de façon à laisser aux recensés le libre choix de la langue. Dans les régions unilingues, les recenseurs feront usage de la langue de la région et devront avoir une connaissance suffisante de l'autre langue nationale.

Le Ministre observe ensuite que la publication des données recueillies par le recensement nécessitera environ huit mois, mais qu'il s'efforcera, dans la mesure du possible, de réduire ce délai.

Certains membres soulèvent encore le problème de la frontière linguistique et de l'emploi de formulaires bilingues dans l'agglomération bruxelloise. Pour éviter qu'ultérieurement soient établies des statistiques relatives au choix de la langue, ne serait-il pas préférable de poser chaque question dans les deux langues? Cette suggestion est à examiner, pense le Ministre.

Quant à l'observation du Conseil d'Etat au sujet de la date à laquelle le recensement de 1961 produira ses effets, le Ministre estime qu'il n'y a pas lieu de les rendre rétroactifs. En effet, les éléments résultant d'un recensement de 1961 ne concordent pas nécessairement avec ceux de 1960, de sorte que la rétroactivité ne se justifie pas.

Un autre membre est d'avis que la suppression du recensement linguistique devrait être ajournée jusqu'au moment où les garanties nécessaires auront été obtenues par le dépôt d'un projet de loi réglant le problème des langues.

Plusieurs membres estiment toutefois que la solution définitive du problème ne peut être retardée, mais ils font confiance au Ministre.

Artikels 1 en 2 worden aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding, artikel 3 met 11 stemmen en 5 onthoudingen. Het regeringsamendement (nieuw art. 4) wordt aangenomen met 14 stemmen en 2 onthoudingen.

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 11 stemmen en 5 onthoudingen.

Dit verslag wordt eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
F. VAN ACKER.

De Voorzitter a.i.,
F. DETIEGE.

Les articles 1er et 2 sont adoptés par 15 voix et 1 abstention; l'article 3 est adopté par 11 voix et 5 abstentions. L'amendement du gouvernement (art. 4, nouveau) est adopté par 14 voix et 2 abstentions.

L'ensemble du projet est adopté par 11 voix et 5 abstentions.

Ce rapport est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
F. VAN ACKER.

Le Président a.i.,
F. DETIEGE.

AMENDEMENT AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Art. 4 (nieuw).

Een artikel 4 (nieuw) toevoegen, dat luidt als volgt :

« De algemene volkstelling en de nijverheids- en handeltelling worden uitgevoerd met de medewerking van de gemeentebesturen, die er toe gehouden zijn de door de Koning voorgeschreven telkaarten, door bemiddeling van door hen aangestelde tellers, rond te delen, in te vullen of te doen invullen en de nauwkeurigheid ervan te bevestigen.

» De aldus opgestelde telkaarten zijn akten in de zin van artikel 8 van de wet van 28 juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken. »

AMENDEMENT ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Art. 4 (nouveau).

Ajouter un article 4 (nouveau), libellé comme suit :

« Le recensement général de la population et le recensement de l'industrie et du commerce sont effectués avec le concours des administrations communales qui sont tenues de distribuer, de remplir ou de faire remplir, à l'intervention de recenseurs désignés par elles, les fiches de recensement prescrites par le Roi, et d'en confirmer l'exactitude.

» Les fiches de recensement ainsi établies sont des actes au sens de l'article 8 de la loi du 28 juin 1932 sur l'emploi des langues en matière administrative. »